

„SZERETEM
A RENDSZERESSÉGET,
A KIEGYENSÚLYOZOTTSÁGOT,
DE NEHEZEN TŪRÖM
A MONOTÓNIÁT.”

HÍREK 50 PERCBEN ERŐS ANTÓNIA RÓL

Erős Antónia leül a kávézó asztalához, és miközben beszélgetni kezdünk, rutinos mozdulatokkal, ahogy más mondjuk rágyújtana egy cigarettára, vagy belekortyolna a kapucsinójába, „mér egy vércukrot”. A gyerekek, Szonja és Matyi épp egy kis edzésen vannak az édesapjukkal, addig ráér, csak még ír egy gyors választ az anyukacsoportba a délutáni gyerekprogram miatt.

Szöveg - Szám Kati / KÉPMÁS / Kép - Emmer László

♦ – *Mióta híradózol?*

– Kb. 23 éve dolgozom televíziónál, de azt konkrétan tudom, hogy '98. április 3-án vezettem először az RTL híradót. Azt hiszem, ez az én világom, bár a tévézésen belül előtte is sok mindent kipróbáltam. Szeretem a rendszerességet, a kiegyensúlyozottságot, de nehezen tűröm a monotóniát. A híradó mindennap ugyanakkor, ugyanott kerül adásba, a műsor szerkezete szigorú szabályok szerint épül fel, de a munka mégis mindig más. Nincs két egyforma napunk.

– *Gyerekként is ilyen voltál?*

– Szabálykövető voltam – leszámítva persze a kamaszkort –, de olyan, aki azért tett föl kérdéseket a világról. Viszont soha nem akartam tévés lenni. Szigetváron éltünk, tanárnőnek készültem, el is végeztem a tanítóképzőt. Mindig tetszett ez a szerep, talán, mert anyu is óvónő volt. Véletlenül keveredtem a kaposvári televízióba.

– *De azért nem irtóztál a szerepléstől?*

– Nem, persze, a szokásos történet megvolt a vers- és prózamondó versenyeken elért helyezésekről, viszont a legtöbb tévéssel ellentétben soha nem akartam színész lenni. Az meg pláne fel sem merült, hogy egy országos tévéhez menjek, egy kezemen meg tudtam számolni, hányszor voltam gyerekkoromban egyáltalán Budapesten.

– *Melyik volt nagyobb döntés, illetve fordulat az életedben? Az, hogy tévézni kezdtél vagy az, hogy Budapestre jöttél?*

– Azt, hogy tévézni fogok, 22 évesen határoztam el, akkor ez még nem volt nagy váltás, hiszen a tanításról sem tudtam igazán, hogy mi, nem csak a televíziózásról. A költözés sokkal nagyobb horderejű volt. A fővárosba menni, egy országos kereskedelmi televízióhoz kerülni, amely csupán fél éve létezett és amiről akkor még azt sem lehetett tudni, hogy eszik vagy isszák – 28 évesen is mélyvíz volt. ➤

„SZERETEM A RENDSZERESSÉGET, A KIEGYENSÚLYOZOTTSÁGOT, DE NEHEZEN TŰRÖM A MONOTÓNIÁT.”

– Egyedül költöztél?

– Dehogy. Akkor már házasság voltunk a férjemmel, épp ez könnyítette meg az egészet. Sőt, ő volt az, aki mindig is mondta, hogy tovább kell lépni. Hogy nem csupán egy helyi tévé kiemelt szerkesztőriportereként kellene dolgoznom, aki néha még képernyőre is kerül, hanem egy országos csatornánál a helyem. Sokkal több volt az ő igénye, mint az enyém. Én elégedett voltam a keresetemmel, közel volt a családom, ott voltak a barátaim, meg sem fordult a fejemben, hogy mást kellene csinálnom. Amikor riportert kerestek, nem is jelentkeztem, konkrétan a híradós műsorvezetői állás volt az, amely elgondolkodtatott, mert egyértelmű szakmai továbblépés volt. De azért azzal jöttünk el, hogy adunk pár évet az egészsnek, és ha nem jön be, visszamegyünk Pécsre.

– Mi változott akkor a munkán kívül?

– Minden. Ketten jöttünk a nagy ismeretlenbe, egy 28 négyzetméteres albérletbe. Aztán albérletből albérletbe vándoroltunk, attól függően, hogy épp költözött az RTL. Tudnék mesélni a nagy sztárletről. De azt soha nem éreztem, hogy egy kívülről jövő vidéki szerencsétlen vagyok, aki nehezen próbál beilleszkedni, mert a kollégáim mindig nagyon segítőkészek, kedvesek, emberiek voltak. Bent mindig nagyon jól is éreztem magam, csak hazaérve kezdtem szorongani, hogy mit is keresek én itt? Eleinte vezetni sem mertem Budapesten. Ijesztő, de izgató időszak volt ez, aztán egyre jobban éreztük magunkat. A kétezres évek elején hitelből megvettük az első 50 négyzetméteres lakásunkat, vagyis döntöttünk, hogy hosszabb időre maradunk.

– Soha sem éreztél nyomást, hogy egy híradós műsorvezetőtől elvárják bizonyos életszínvonalat?

– Soha. Talán még az albérletünkben volt egy fotózásunk, és a kétszobás lakásunkban egy lakberendezési magazin csinált egyszer egy anyagot, de ezenkívül az volt kettőnk között a megállapodás, hogy az otthonunkba nem engedjük be a médiát. Nem azért, mintha titkaink lennének, vagy szégyellném, hogy honnan jöttem – hiszen mindig elmondom, hogy nincs a magánéletemben semmi különleges, csak délutántól estig dolgozom és ezt több mint egymillió ember

látja –, de ha beengeded a sajtót a magánéletedbe, utána már nehéz kontrollálni a következményeket. Elképesztő ötletekkel is előállnak, egyszer például felhívtak, hogy rádióriportot készítenének – a fürdőszobánkról. Magyarországon ez az egész sztárkultusz csak egy művi történet. A legjobb példa, amikor a menő partikra – amelyekre egyébként nem járok – a sarokról viszik limuzinnal az úgynevezett sztárokat. Ezekben szerencsére nem kell, hogy részt vegyek.

– A cukorbetegséged okozott nehézséget a munkádban?

– Semmit. Amikor Budapestre jöttünk, elmondtam a főnökömnek, ő kérdezte, hogy ez akadályoz-e a munkában, mondtam, hogy nem, és attól kezdve erről nem is esett szó. Ez a fajta híradózás még jót is tett nekem, mert Kaposváron és Pécsen a körzeti televízióban sokkal rendszertelenebb volt az életem, bármikor szólhattak, hogy indulom kell forgatni a régió másik szegletébe, nem tudtam, mikor kelek és mikor érek haza, ezért vittem magammal az ebédemet, a vacsorámat. A mostani munkám korrekten kiszámítható hétfőtől péntekig.

– De amikor megtudtad a diagnózist, nyilván nem volt egyszerű elfogadnod.

– Sokkszerűen ért, persze. Fél-egy év kellett, hogy hozzászokjak a gondolathoz, hogy nem élhetek ugyanúgy, és változtatni is tudtam az életmódomon. Nem olyan könnyű ezt 25 évesen elfogadni, amikor addig úgy éltél, mint egy 25 éves. De megértettem, hogy egyrészt az életem múlik rajta, másrészt meg lehet oldani, csak jobban oda kell figyelni. Nem vagyok édesszájú, gyerekkoromban is ott romolhatott meg felőlem a dobostorta a hűtőben. Matyi, a fiam, előbb megenné. De a lányom ebben olyan, mint én.

– Akkor ez nem nevelés kérdése?

– Nem. Azért merem állítani, mert ráadásul ikreim vannak. Az egyik fiú, a másik lány. Ugyanúgy bennem növekedtek, féléves korukig csak anyatejet kaptak, két és fél évig szoptattam mind a kettőt, ugyanazzal kínáltuk őket az első perctől kezdve. Az egyiket nem érdekli az édesség, a másik bármennyit megenne belőle, az egyik nyersen eszi a karalábét, a másik a szagát se bírja, ha felvágjuk, átmegegy a másik szobába. Engem ne kábítsanak azzal, hogy a gyerek azt szereti meg, amit adsz neki. Természetes, hogy olyasmivel kínáljuk őket, ami jórészt egészséges, de nem lehet letolni a torkán, ha fizikai rosszullét kerülgeti tőle.

– Mindig benne volt a terveidben, hogy anya leszel?

– Inkább úgy fogalmaznék, sosem volt benne, hogy nem leszek. De sokáig csak tervezgettük. Az persze nem volt benne a tervben, hogy ketten lesznek, igaz, én legalább kettőt szerettem volna, de a férjem úgy érezte, csak egyet vállalhatunk. Sokkolta a hír, hogy ikrek. Meg sem tudott szólalni. Figyelmeztettem, hogy próbáljon meg legalább mosolyogni az orvosnál, de nem nagyon ment.

„HA BEENGEDED A SAJTÓT A MAGÁNÉLETEDBE, UTÁNA MÁR NEHÉZ KONTROLLÁLNI A KÖVETKEZMÉNYEKET”

– Nehéz volt két újszülöttel?

– Az volt a legkönnyebb. Esznek, alszanak – szopnak, három órát alszanak. Júliusban születtek, emlékszem augusztusban felhívtam az unokahúgom Londonból, hogy mit csináljak, mondtam, hogy napozom a teraszon és épp kilakoztam a körmötet. Azt mondta, ne hülyéskedjek, más ilyenkor szét van esve és az idegösszeomlás szélén áll. Persze nagy szerencsém volt, hogy ott volt a férjem és mindenben segített, ráadásul nyár volt, rengeteget sétáltunk, kávéztunk a napsütésben. Nem azt éreztem, hogy itt van az élet vége és be vagyok zárva két gyerekkel. 10-11 hónapos korukban mentem vissza dolgozni, az utolsó percben, hogy a családi kassza még ne érezze meg túlságosan. Úgy döntöttünk, hogy a férjem marad gyeseen. Gyakorlatilag két szoptatás között dolgoztam, nem úgy, mint általában az anyák, akik reggeltől estig munkában, és muszáj beadni bölcsibe a gyereket. Ezért szerencsére nem volt ez egy szívszaggató elszakadás. Fél négyig otthon voltam, és a férjemen kívül napi három-négy óra segítségünk is volt. Nem úgy éltem meg, hogy lelkiismeretlen anyaként otthagytam őket, hiszen minden működött. Persze, aztán, ahogy járni meg beszélni kezdtek, kicsit bonyolódott a helyzet.

– Az ikrek neveléséhez kerestél pluszinfókat? Jelentett szokatlan problémát az ikerség, például az oviba szoktatásnál?

– Nem különösebben, Vekerdy könyveit mindig elolvasom, mert nagy koponyának tartom, de az ikerirodalmat egyáltalán nem tanulmányoztam. Az mindig jó volt, hogy ott voltak egymásnak játszótársaként, de nem zártak szorosan össze, néha tudomást sem vettek egymásról, hanem magukban játszottak. Az oviban külön barátai, külön bandájuk van. Nekik mások előtt megnyílni soha nem volt gond, vannak ovis, játszótéri és játszóházi barátai, az iskolai előkészítő játékon nem is ültek egymás mellé. Ők két önálló kis ember. Nincsenek minden szempontból összenőve, mint az egypetéjű ikrek, úgy működnek, mint egy testvérpár, akik kicsit közelebb állnak egymáshoz. Nem is másznak bele egymás intim életterébe, ha valahova elmennek, nem zárnak ki más gyerekeket, csak akkor fognak össze, ha meg kell védeniük egymást.

– Szerinted tettél valamit azért, hogy ez így legyen?

– Fogalmam sincs.

– Neveztétek őket ikreknek?

– Nem, azt soha. És nem volt egyforma ruhájuk sem, mivel különböző neműek.

– Lassan iskolát kell nekik keresni... Milyet szeretnétek?

– Igen, szeptemberben mennek iskolába, most ez a legfontosabb. Ahova lehet, elmentünk, megnéztük, ahol kellett, részt vettünk az előkészítőkön. Olyan iskolákat néztünk meg, ahol nem milliós éves tandíjat kérnek – elhatároztuk, hogy nem kerülhet többre, mint az óvoda –, és olyat, ahol a folyosón sétálva úgy érzem, hogy ez a gyerekeimnek jó közeg lenne. Ahol nem irtják ki a kreativitást belőlük és nem pakolnak több gátlást rájuk, mint amennyivel eleve érkeznek. Ahol, ha lehet, a pedagógusok a szülőkkel együttműködve eljuttatják a gyereket a képességei maximumára. Az egyik helyen például azt mondták, túl erős egyéniségek, ilyenből már van pár a tervezett osztályban, inkább olyanokat keresnek még, akik kevésbé dominánsak – azt hiszem, nem is szeretném, ha olyan helyre járnának, ahol ez problémát jelent. Beadtuk a jelentkezéseket, innentől kezdve semmit nem tudunk tenni, várjuk, hogy honnan jön pozitív válasz. Nem az volt a lényeg, hogy elit iskolába kerüljenek, inkább alternatív nevelési módszereket kerestünk, de ez sem azt jelenti, hogy az állami rendszerből mindenképpen ki akarjuk őket menteni, mert a módszer a pedagóguson múlik, és mindenféle iskolában vannak kiváló tanítók. De szerintem, ma már nem az a normális egy iskolában, hogy „Osztály vigyázz!” és a hetesek jelentenek. A mai rendszerben egyébként sem te döntesz, hanem az iskolák. Életem első ikreket érintő diszkriminációs tapasztalata is az iskolaválasztáshoz kapcsolódik. Az egyik igazgatója jelezte, hogy nem értenek egyet azzal, hogy ikrek egy osztályba járjanak és ők csak egy osztályt indítanak. A pedagógiai elveikben azonban ez sehol sem szerepel, hiszen akkor nem mentem volna oda még érdeklődni sem. Ráadásul ez egy alternatív iskola. Így aztán be sem hívták a gyerekeket a „felvételre”. Fura helyzetben találtuk magunkat a férjemmel.

– Nem kis dilemma az iskolaválasztás, de azért akad, aki nem győtrődik ezen, beiratja a csemetéjét a legközelebbibe. A te életeredben perdöntő volt, hogy milyen iskolába jártál...

– Na jó, és csináljuk azt, amit negyven éve? Attól, hogy a tízezres Szigetváron két iskola volt és ez volt a közelebbi, még elég sok szerencsés véletlen kellett ahhoz, hogy eljussak egy országos tévécsatornához. Nem egy tervezett, optimális út volt, bár sok munkám volt benne. Kizárt dolog, hogy akinek iskolába menő gyereke van, azt ez nem foglalkoztatja. Persze van, aki még ennyire sem válogathat, mint mi. Minden gyereknek ugyanazokat a feltételeket kellene biztosítani, jó lenne, ha ez nem függne semmitől, pénztől sem. Az esélyek romlanak. Szakemberek naponta mondják

el az RTL híradóban is, hogy drámaian rosszak a lehetőségei a hátrányos helyzetben lévőknek, és ezzel konzerváljuk a lemaradást. Míg más országokban a különböző háttérrel rendelkező gyerekek között csökkennek a különbségek miután iskolába kerülnek, itthon még akár nőnek is.

– Lassan 10 éve csinálod az Egy Csepp Figyelem Alapítványt. Mennyi figyelmet kíván tőled?

– Napit. Természetesen az irodában nem tudok ott lenni minden nap, heti egyszer mind a négyen ott vagyunk és e-máilezni, telefonálni, dönteni, a dolgokat előrébb lendíteni állandóan kell.

– Hogy látod, mennyit lendítettetek a diabéteszügyön?

– Azon, hogy a témára felfigyeljenek, nagyon sokat, mert a média sokat segít, ezért sokan azt is hiszik, hogy egy nagy szervezet vagyunk, de ez nem így van, soha nincs elég pénzünk. Akai nem tud óriásplakátot hirdetni, az 1 százalékos is alig kap. Kevesen vagyunk és anyagi háttérünk sincs, de a lelkesedésünk sok mindenen átsegít. Nem mi vagyunk a legerősebb, leghatékonyabb szervezet, de látjuk, hogy egyébként is specializálódni kell, és meg is találnak a konkrét problémák. Például az ovisok ügye. Rájöttünk, hogy senki nem foglalkozik azzal, hogy egy cukorbeteg kisgyereket nem vesznek fel az óvodába, ami elég gyakori Magyarországon. 2013-ban indítottuk a Beleválók programot óvodapedagógusok számára. Ez egy félnapos, ingyenes továbbképzés, amelyen felkészítjük a nevelőket a cukorbeteg gyerekek körüli mindennapi feladatokra. De minderre az iskolákban is szükség van. Magyarországon körülbelül 5000, 18 év alatti cukorbeteg él, 98 százaléka egész életében inzulininjekcióra szorul. A napi többszöri vércukormérés, inzulinbeadás, szénhidrátszegény diéta betartása nehézséget okoz számukra. A környezetet fel kell készíteni ennek elfogadására, és a betegséghez kapcsolódó teendőkre. Egyrészt az érdeklődő gyakorló pedagógusokat vonjuk be a programba, másrészt elkezdtük a leendő pedagógusokat képezni az ELTE Tanító- és Óvónőképző Karán, persze a legjobb az lenne, ha mindenki hozzájárhatna a képzéshez, és törvényi szabályozás is lenne hozzá, amely leírja, hogy egy oktatási intézményben kinek mi a feladata, kötelessége, ha egy cukorbeteg gyerek bekerül egy közösségbe. Az például elfogadhatatlan, hogy egy pedagógus órán ne engedje meg, hogy a gyerek vércukorot mérjen vagy egyen. Ha ezt nem teheti meg, elájul, sőt, kómába eshet. Eddig 1300-an végezték el a képzésünket, de sajnós szomorú előrejelzés, hogy a jövőben nem lesz olyan pedagógus, aki a következő pár évben ne találkozna cukorbeteg gyerekekkel, ezért erre minden intézménynek fel kell készülnie, és készek vagyunk ebben segíteni.

Végszóra jelenik meg az asztalunk mellett Antónia férje. Megérkeztek az edzésről, és a gyerekek éhesek. Korrekt, hiszen kb. 50 percet kértem a beszélgetésre, egy híradósna a férje is pontos kell, hogy legyen. ♦